

Nieuwsbrief vicariaten Middelburg en Breda

april 2020

jaargang 9, nr.5

De digitale nieuwsbrief van de vicariaten Middelburg en Breda is een maandelijkse uitgave die wordt verstuurd aan parochies, pastorale beroepskrachten en belangstellenden.

U kunt zich aan-/afmelden via e-mailadres: vic.breda@bisdombreda.nl of vic.middelburg@bisdombreda.nl

Kopij kunt u aanleveren tot eind april 2020

Redactie en lay-out: vicaris P. Verbeek, E. Bornhijm, L. Sweere en M. Beneken Kolmer

"Alle duisternis in de wereld kan het licht van een enkele kaars niet doven"

Deze woorden zijn toegeschreven aan Franciscus van Assisi. Ze krijgen voor mij een speciale betekenis nu we de Paasnacht kunnen openen met de woorden van de jongste in het Joodse gezin bij hun Pesachfeest: "Waarom is deze avond zo anders dan de andere avonden?" Deze Paasnacht is helemaal anders en we vieren hem in een lege kerk, onvoorstelbaar.

Ze doet me denken aan het lege Sint Pietersplein waar paus Franciscus zijn extra zegen Urbi et Orbi gaf, beter gezegd waar Jezus zelf ons zegende in het Allerheiligste: heel indrukwekkend. Woorden schieten te kort. Geloof geeft kracht en troost. Het is het licht van een enkele kaars, die alle duisternis in de wereld niet kan doven. Dat mochten we delen met elkaar en met onze paus.

Zo zal er van de Paaskaars ook een speciale kracht uitgaan en kan het licht van Pasen doorgegeven worden thuis. Het is misschien goed om tijdens deze viering, in uw eigen woning een kaars aan te steken op het moment dat de Paaskaars aangestoken is. In plaats van dat het licht zich verspreid in onze kerk gaat het uit over iedereen die naar de viering kijkt en zo met ons verbonden is. Wat een kracht gaat er dan van Pasen uit. Ze maakt deze avond anders dan de andere avonden. De kaars ontsteekt een vuur in ons dat niemand doven kan. "Alle duisternis in de wereld kan het licht van een enkele kaars niet doven". Vrede en Alle Goeds.

Vicariss Paul Verbeek, mede namens vicaris-generaal mgr. H. Lommers en vicaris W. Wiertz

Bisdom livestreamt de Chrismamis

De jaarlijkse Chrismamis van het Bisdom Breda zal op woensdagavond 8 april om 19:00 uur worden gelivestreamd vanuit de Sint Antoniuskathedraal van Breda. Tijdens deze besloten viering zal bisschop Liesen het chrisma (olie) wijden voor het bisdom. Chrisma wordt in de parochies onder meer gebruikt bij het Doopsel en het Vormsel.

[De Chrismamis is te volgen via het YouTubekanaal van het Bisdom Breda.](#)

De bestelde oliën kunnen vanaf Witte Donderdag worden opgehaald op de volgende locaties en tijdstippen:

Voor de parochies in het **vicariaat Breda**:

Ophalen bij het Bisdomkantoor, Veemarktstraat 48, 4811 ZH Breda op Witte Donderdag: 8.30 uur - 12.30 uur of Goede Vrijdag: 8.30 uur - 12.30 uur

Voor de parochies in het **vicariaat Middelburg**:

Ophalen bij het parochiecentrum van de Lievevrouweparochie, Burg. Stulemeijerlaan 8, 4611 EE Bergen op Zoom op Goede Vrijdag: 9.00 uur - 12.00 uur Of na Pasen op iedere werkdag tussen 9.00 uur - 12.00 uur

Afhalen op afspraak

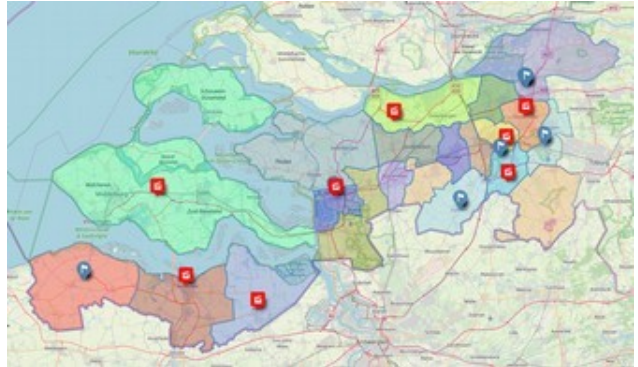
Mocht u niet in de gelegenheid zijn om op bovengenoemde momenten de bestelde oliën op te halen dan kunt u ze op afspraak ophalen op een later moment. Neemt u daarvoor contact op met het bisdomkantoor. Telefonisch bereikbaar op werkdagen van 8.30 uur - 12.30 uur of per e-mail: hoomen@bisdombreda.nl Hebt u nog vragen of opmerkingen mbt het uitleveren van de heilige oliën dan kunt u contact opnemen met het secretariaat van het bisdom via de hierboven vermelde contactgegevens.

Pastorale nabijheid ten tijde van coronacrisis

Pastoraal nabij zijn is een grote uitdaging als de mogelijkheden voor persoonlijke ontmoetingen beperkt zijn. In deze bijzondere tijd zoeken parochies naar nieuwe manieren om met mensen verbonden te blijven. In de Veertigdagentijd besteedt het Bisdom Breda daarom extra aandacht aan nieuwe initiatieven op het gebied van pastorale nabijheid. Hiermee krijgt de jaarlijkse Vastenestafette van het Bisdom Breda een extra invulling die ook na de Veertigdagentijd door zal blijven gaan.

Op [deze kaart](#) worden activiteiten weergegeven die parochies houden in de Veertigdagentijd. Deze kaart wordt regelmatig aangevuld met plaatsen waar nieuwe initiatieven worden gehouden in het kader van pastorale nabijheid in de coronacrisis, zoals livestreaming van heilige missen. Initiatieven kunnen worden doorgegeven via [deze pagina van de Vastenestafette](#).

In vier stappen naar een livestream

Tot en met Pinksteren zijn vanwege de maatregelen rond het coronavirus alle liturgische vieringen voor publiek gesloten. Tot 1 juni 2020 zijn gelovigen daarom aangewezen op eucharistievieringen die via televisie en internet worden uitgezonden. Op zondag kunnen parochianen naar de mediavieringen van KRO-NCRV kijken. Maar wat als je als parochie nu ook een aanbod wil doen rond de doordeweekse eucharistievieringen of in contact wil blijven met videoboodschappen? Dan kun je als parochie livestreamen.

[Het stappenplan is opgenomen in de kennisbank van het Sint Franciscuscentrum.](#)

Video's van het pastoraal team van de parochie van de Heilige Familie

Elkaar ontmoeten: dat gaat deze weken een beetje anders dan anders. We zien hoe creatief Nederland wordt met online lesgeven en vergaderen, ansichtkaartjes versturen en videobellen met de (groot)ouders die op leeftijd zijn.

Ook voor de teamleden van het pastoraal team van de parochie van de Heilige Familie was het even schakelen. Hoe ervaren zij deze tijd? Vieringen, groepen, livegesprekken en activiteiten kunnen ineens niet doorgaan. Hoe beleven mensen in de parochie het? En hoe kunnen we toch met elkaar verbonden blijven in geloof, met het komende Paasfeest in het vizier? Je hoort en ziet het allemaal in de nieuwe video-serie van het pastoraal team. Elke week hopen ze twee video's uit te brengen, waarvan er één voor de zondag is.

Op de website van de parochie van de Heilige Familie komen ze allemaal te staan, zie [parochieheiligefamilie-videoserie](#). Je kunt ze ook rechtstreeks zien via [YouTube](#) en [Facebook](#). Vergeet niet de ondertitels aan te zetten, als je dat prettig vindt.

Nieuwe data voor conferentie De Missionaire parochie

De organisatie van 'De Missionaire parochie – Als God renoveert' heeft onlangs gemeld dat er, na overleg met het team van Fr. Mallon uit Canada en andere betrokkenen, nieuwe data zijn vastgesteld voor de conferentie. Mits de omstandigheden rondom het coronavirus het toelaten, zal de conferentie worden gehouden op **donderdag 5 en vrijdag 6 november 2020** in **Oudenbosch**.

De Missionaire parochie bij KRO-NCRV

Het programma Roderick Zoekt Licht van KRO-NCRV besteedde op dinsdag 17 maart jl. op NPO2 uitgebreid aandacht aan het thema van de missionaire parochie. De aflevering laat zien hoe de Alphacursus en het boek 'Als God renoveert' een belangrijke rol spelen in de vernieuwing van het parochieleven in Barneveld. Mediapriester Roderick Vonhögen gaat op zoek naar het geheim van het succes van de Alphacursus. Het programma is terug te kijken via kro-ncrv.nl/roderickzoekt.

Livestream Bernardusparochie-Immanuelparochie

Vanuit de Immanuelparochie en de Bernardusparochie wordt wekelijks via een livestream vanuit de kerk van de H. Jacobus de Meerdere in Fijnaart op zondagmorgen om 09.30 een eucharistieviering verzorgd, voorlopig in ieder geval tot en met Pinksteren. De priesters van onze parochies gaan afwisselend voor. Muzikale medewerking aan het orgel of de piano en de zang wordt verzorgd door mensen uit beide parochies. Daarnaast wordt de hele Goede Week en Pasen vanuit Fijnaart uitgezonden.

Palmzondag 09.30 uur; Witte Donderdag 19.00 uur; Goede Vrijdag 15.00 én 19.00 uur;

Paaszaterdag 20.30 uur; Paaszondag 09.30 uur; Paasmaandag 09.30 uur

U kunt deze livestream volgen via: [kerkdienst in Fijnaart](#)

Nieuw: Online interactieve catechese voor jongeren

'Online face to face catechese'. Dat is het nieuwste initiatief van Jongkatholiek. Nu veel evenementen en bijeenkomsten wegens het coronavirus zijn afgelast, lanceert de landelijke jongerenorganisatie van de Nederlandse bisschoppenconferentie een nieuwe vorm om jongeren online samen te brengen rondom geloofsonderwerpen.

Interactief

Na het afgelasten van de bedevaart naar Rome, vele tiener -en jongerenbijeenkomsten en de landelijke Impulsdag, werd het tijd voor een nieuw initiatief, zo meldt de website van Jongkatholiek. "Niet een webinar op Youtube waar je alleen kan meekijken en meechatten, maar interactief, met alle deelnemers."

Jongeren kunnen zich vanaf 30 maart aanmelden om zeven weken

lang, op een vast tijdstip in te loggen en catechese te volgen over een bepaald onderwerp.

Deugden en geloofsvragen

Jongkatholiek heeft twee onderwerpen: Het eerste heet "Hulp van binnen", over deugden. De vraag wat goed is om te doen komt hier aan de orde. Het tweede onderwerp luidt: "De diepste twijfels". Jongeren gaan voor dit onderwerp in gesprek over de twijfels en vragen bij hun geloof. Elk onderwerp is verdeeld over zeven online sessies. De sessies vinden plaats op dinsdag- of donderdagavond. Deelname aan de online catechese is gratis.

Voor meer informatie en aanmelding zie: [jongkatholiek-face2face-catechese](#)

Sint Franciscuscentrum start Facebook initiatief voor gezinnen

Het Sint Franciscuscentrum komt met een nieuw initiatief voor gezinnen. Vanaf Palmzondag 5 april 2020 brengt kapelaan Jochem van Velthoven live via Facebook 'een stukje Kerk in de huiskamer'.

In de Goede Week voor Pasen is er een interactieve live sessie op elke bijzondere dag: Witte Donderdag, Goede Vrijdag, Stille Zaterdag en Paaszondag. Op deze dagen leest hij om 19:00 uur een verhaal gebaseerd op het Evangelie van die dag. De kinderen kunnen via de reacties voorbeden naar hem sturen waar hij direct voor bidt en ten slotte geeft hij hen de zegen. Het initiatief wordt daarna voortgezet op iedere zondag- en woensdagavond.

"Nu gezinnen niet naar de kerk kunnen komen en thuis zitten, willen we in hun huiskamer een stukje Kerk brengen," legt Van Velthoven uit. Via [deze Facebookpagina](#) en de [website van het Sint Franciscuscentrum](#) kunnen kinderen en hun ouders kleurplaten en werkjes downloaden om met het Evangelieverhaal aan de slag te gaan.

Relieken Bernadette van Lourdes voorlopig niet naar Nederland

De relieken van de heilige Bernadette van Lourdes zullen dit jaar niet in Nederland rondgaan. Vorige week werd de rondreis door België al afgelast. Sinds enkele jaren maakt de reliekschrijn een rondgang langs bedevaartplekken over de hele wereld. Voor 2020 stond een bezoek aan de Benelux op de planning. Woensdag liet de Federatie van Bedevaartorganisaties in de Benelux weten dat ook in Nederland de rondreis vanwege de huidige coronamaatregelen niet kan plaatsvinden. Op 11 mei zou de tour door alle Nederlandse bisdommen starten. Die zou samengaan met verschillende vieringen en activiteiten om het verhaal van

Bernadette en de boodschap van Lourdes onder de aandacht te brengen. Alle programma's zijn geannuleerd. De relieken zijn al langs verschillende Europese bisdommen en bedevaartsoorden geweest. Via België zouden ze ons land binnenkomen. Zover komt het dus vooralsnog niet. De relieken zijn gestrand bij paters in het Belgische Waregem.

Op zijn vroegst in 2021 naar Nederland

De organisatie verwacht dat de relieken op z'n vroegst in 2021 een ronde door Nederland kunnen maken. In hun persbericht roepen ze op tot gebed "tot Onze-Lieve-Vrouw van Lourdes en de heilige Bernadette Soubirous, opdat we op hun voorspraak mogen rekenen op mildheid, troost en steun van God onze Vader".

Bericht met betrekking tot de bedevaarten naar Banneux en Beauraing

De bedevaart naar Banneux van mei geannuleerd

Het bestuur van de bedevaart naar Banneux heeft het moeilijke besluit moeten nemen om in verband met de coronacrisis de bedevaart van vrijdag 15 mei t/m dinsdag 19 mei 2020 en de dagbedevaart van zondag 17 mei te annuleren.

Het bestuur hoopt aan het einde van de zomer toch met velen naar Banneux te kunnen vertrekken en wel van vrijdag 28 augustus t/m dinsdag 1 september 2020, met de dagbedevaart op zondag 30 augustus.

De bedevaarten naar Beauraing van juni en september geannuleerd

Ook het bestuur van de bedevaart naar Beauraing heeft eenzelfde moeilijk besluit genomen als gevolg van de coronacrisis. De bedevaart naar Onze Lieve Vrouw van Beauraing van zaterdag 20 juni t/m maandag 22 juni 2020 (met de dagbedevaart op zondag 21 juni) is geannuleerd, en daarnaast heeft het bestuur besloten ook de bedevaart in september te annuleren. Deze bedevaart zou plaatsvinden van zaterdag 5 september t/m dinsdag 8 september 2020 (met de dagbedevaart op zondag 6 september).

H. Antoniuskerk (Oosterhout) helpt de Poolse parochie

Foto: B. Rijnbout/S. Klim

Het was een historisch moment: net zoals op zondag 29 oktober 1944 de soldaten van het Bataljon Poolse Hooglanders "Podhale" in de Bredase Mariakerk hebben gebeden, voordat ze de bevrijdingsstrijd van Breda verder hebben voortgezet, zo ook werd op 2 februari 2020 in de kerk in het Pools en Nederlands gebeden. Op deze dag werd in een gezamenlijke Pools-Nederlandse eucharistieviering de Mariakerk overgedragen aan de Poolse parochie van de Heilige Maximiliaan Kolbe. De H. Maximiliaan Kolbeparochie gaat de Mariakerk en de daarbij behorende pastorie huren van het Bisdom Breda. Daartoe heeft het bisdom de Mariakerk en de pastorie aangekocht van de parochie van de Heilige Familie. Net als de "oude" bezoekers van de Mariakerk zijn alle

Bredase christenen van harte welkom bij de Poolse eucharistievieringen. Willen ze de vieringen liever in de Nederlandse taal bijwonen, dan kan het ook op alle zaterdagen om 19.00 uur en op andere feestdagen.

Gemiddeld 300 Poolse parochianen bezoeken de wekelijkse viering op zondag, maar in de Mariakerk is er voor zoveel aanwezigen echter geen plaats in de kerkbanken.

Gelukkig had de H. Antoniuskerk in Oosterhout (onderdeel van de H. Catharinaparochie) daar een oplossing voor. Ze hebben met het bestuur van de Poolse parochie contact gezocht en aangeboden de kerkbanken en ander meubilair over te dragen aan de H. Maximiliaan Kolbeparochie. Er werd uitgezocht wat er in de Mariakerk nodig was. Vooral kerkbanken natuurlijk, maar ook bijvoorbeeld de vitrines en zelfs de piano.

Eindelijk op zaterdag 7 maart was het zo ver. Een aantal Poolse parochianen onder leiding van pastoor Sławomir Klim kwam naar Oosterhout en met de hulp van de vrijwilligers van H. Antoniuskerk is de eerste lading richting de Mariakerk vertrokken. Hiermee is deze Bredase parochie op een goede manier geholpen.

Eucharistieviering van de dag

Sinds woensdag 18 maart verzorgt de KRO-NCRV vanuit de rooms-katholieke St. Vituskerk in Hilversum dagelijks een live stream van de heilige mis in de ochtend en een dagsluiting in de avond. In de ochtenduitzending van 09.30 – 10.30 uur celebreert pastoor Jules Dresmé de eucharistieviering vanuit de Mariakapel van de Sint-Vitus in Hilversum. 's Avonds verzorgt pastoor Dresmé een dagsluiting met gebed en bemoedigend woord. Hierin neemt hij de gebeden mee die ingezonden kunnen worden via een speciaal daarvoor geopend e-mailadres dagintentie@kro-ncrv.nl.

Virtuele Stille Omgang Amsterdam

De Stille Omgang in Amsterdam kon door de huidige coronamaatregelen niet doorgaan, maar u kunt deze wel virtueel volgen. Bidden Onderweg maakt de Stille Omgang alsnog mogelijk met een virtuele rondgang. Met de straatgeluiden van een zeer rustig Amsterdam op de achtergrond, lopen we in gedachten de bedevaartsroute. Aan de hand van het levensgebed luisteren we naar waar God het afgelopen jaar aanwezig was in ons leven. Meer kunt u vinden op de volgende website: [biddenonderweg/levensgebed-stille omgang](https://biddenonderweg.nl/levensgebed-stille-omgang)

Geloofsfeest Koning te Rijk!

Op zaterdag 4 juli aanstaande is het Geloofsfeest voor kinderen: Koning te Rijk! We hopen weer veel ouders en kinderen uit de parochies te ontvangen! Mocht u extra mankracht nodig hebben om ouders en kinderen te begeleiden, stuur dan een mail naar gezin@bisdombreda.nl. Dan doen we wat we kunnen.

Om contact te houden met de kinderen – en een aantrekkelijke vorm van catechese te geven – zijn we begonnen met de kindernieuwsbrief mét knutselvel. Inmiddels zijn er bijna 1.000 abonnees! Blijkbaar voldoet dit aan een vraag.

U kunt ook een gratis abonnement aanvragen om ze achterin de kerk neer te leggen via: secretariaat@sinfranciscuscentrum.nl.

Personalia

Op 15 april viert Annemiek Buijs-Tuytelaars haar koperen jubileum als pastoraal werkster.

Op 29 april viert Norbert Schnell zijn zilveren priesterjubileum.

Onze hartelijke felicitatie aan beide jubilarissen.

St. Franciscusparochie, H. Trudoparochie, H. Bavoparochie en parochie H. Drie-eenheid

In de nieuwsbrief van begin maart gaven we aandacht aan het afscheid van pastoraal werker **Rob van Sambeek**. Rob heeft op 23 maart 2020 de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt, en per diezelfde datum heeft hij van bisschop Liesen eervol ontslag gekregen. Voorzien was dat Rob op 27 maart jongstleden afscheid zou nemen van de St. Franciscusparochie in Rucphen en van de drie parochies in Zundert waar hij werkzaam was. In verband met de coronamaatregelen is het afscheid uitgesteld naar een nog te bepalen tijdstip.

Vijf Heiligen Parochie

Ook het afscheid van pastoraal werker **Gerard Oostveen** moest worden uitgesteld. Gerard bereikt op 4 mei 2020 de AOW-gerechtigde leeftijd. In verband daarmee heeft hij de bisschop van Breda gevraagd de aan hem verleende zending in te nemen. Bisschop Liesen heeft dat gedaan en hij heeft Gerard Oostveen eervol ontslag verleend met ingang van 4 mei 2020. Voorzien was dat Gerard op 19 april aanstaande afscheid zou nemen van de Vijf Heiligen Parochie. In verband met de coronamaatregelen is zijn afscheid uitgesteld naar een nog te bepalen tijdstip.

Gerard Oostveen is veertig jaar werkzaam geweest als pastoraal werker. Na functies in het Aartsbisdom en in het categoriaal pastoraat werd hij in 1988 pastoraal werker in de toenmalige Paulusparochie in Dongen. Tot 2016 was hij werkzaam voor de Parochie Dongen en Klein Dongen-Vaart en voor de H. Geestparochie in Rijen. Sinds 11 april 2016 was Gerard pastoraal werker in de Vijf Heiligen Parochie. Van 2016 tot 2018 was hij voor een dag in de week gedetacheerd in de St. Elisabethparochie.

Overleden de zeereerwaarde pater Jan Munsters ss.cc

Afgelopen dinsdag is in het Amphia ziekenhuis te Breda overleden de zeereerwaarde pater J.F.M. (Jan) Munsters ss.cc. Hij werd geboren op 4 oktober 1933 te Zijtaart (gemeente Veghel). Op 6 september 1959 werd hij tot priester gewijd voor de Congregatie van de Paters van de H.H. Harten.

Met ingang van 12 augustus 1963 is pater Jan Munsters met goedkeuring van de provinciaal van de Congregatie van de paters van de H.H. Harten in het bisdom van Breda komen werken, eerst als aalmoezenier in het categoriaal pastoraat, vanaf 1981 in het parochiepastoraat in de H. Maria Hemelvaartparochie te Bavel en vanaf 1984 in de H. Petrusparochie te Etten-Leur. Vanaf 1996 was hij ook pastoor van de andere parochies in Etten-Leur en begeleidde hij de samenvoeging van deze parochies tot de H. Mariaparochie per 1 januari 2002. Op 1 september 2009 ging pater Munsters met emeritaat. Na zijn emeritaat is pater Munsters zich als priester-assistent in meerdere parochies blijven inzetten.

De uitvaartdienst voor hem wordt gevierd op maandag 6 april 2020 om 11.00 uur in de H. Petruskerk, Lange Brugstraat 32 te Etten-Leur. Deze vindt in verband met de coronamaatregelen in besloten kring plaats.

Ter herinnering aan pater Jan Munsters

Als trouw en erbarmen elkaar tegemoet gaan

Deze woorden van psalm 85 komen voortdurend bij me boven toen ik dinsdagavond 31 maart van een goede collega het bericht van het overlijden pater Jan Munsters ss.cc. ontving. Ik zal Jan blijven herinneren als een echte pater van de H.H. Harten, sober voor zichzelf en volledig dienstbaar aan de ander. Hij getuigde van een heel diep geloof en was een herder.

Hij was oprecht nabij en een integere collega. In zijn persoon werden de woorden: 'Als trouw en erbarmen elkaar tegemoet gaan' zichtbaar. Het raakt me diep dat hij als slachtoffer van het coronavirus in zeer beperkte kring uitgeleide zal worden gedaan. Misschien is het goed om op maandag 6 april om 11 uur op het tijdstip van zijn uitvaart een kaars aan te steken en een extra Onze Vader en Weesgegroet voor hem te bidden. Zo kunnen we toch met elkaar delen wat Jan voor ons betekend heeft en zal blijven betekenen.

Heer geef hem de eeuwige rust en het eeuwige Licht verlichte hem. Dat hij moge rusten in vrede.

Zijn familie en congregatiegenoten wens ik heel veel sterkte toe.

Vicariss Paul Verbeek